

instanța de insolvență: S. Arnăuț

DECIZIE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecătorii

Iuliana Oprea
Ion Druță, Dumitru Mardari,
Oleg Sternioală, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Zubatîi Mariana,
în cauza de insolvență intentată față de societatea cu răspundere limitată
„Feminacom”, la cererea înaintată de lichidatorul societății cu răspundere limitată
„Feminacom” în proces de faliment, Rotaru Valentin cu privire la atragerea la
răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului,
împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017,

c o n s t a t ă

La 03 iunie 2017, lichidatorul societății cu răspundere limitată
„Feminacom”-în proces de faliment, Rotaru Valentin, a formulat cerere privind
atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale
debitorului.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, a fost constatată
insolvența societății cu răspundere limitată „Feminacom” (SRL
„Feminacom”) și s-a intentat procedura simplificată a falimentului în privința
întreprinderii. În calitate de lichidator a fost desemnat Rotaru Valentin deținătorul
autorizației nr. 5 eliberate de Ministerul Justiției la 14 ianuarie 2015.

Indică că în cadrul procedurii de insolvență, au fost validate creanțe față
de creditorii IFS Chișinău în mărime de 7260,18 lei-rangul III și suma de 50 881,
60- rangul VI, Ministerul Finanțelor în mărime de 270 lei, Popa Olesi în mărime de
149 793,51 lei, SRL „Multitrans” în mărime de 2865 lei, SRL „GCC-Securitate” în
mărime de 6293,55 lei , SRL „StarLegalConsulting” în mărime de 5260 lei, în total
222 623,84 lei.

Consideră că, în cazul în care organele de conducere ale debitorului nu au
depus cererea de intentare a procedurii de insolvență sau lichidare a

întreprinderii, dar și-a continuat activitatea, acestea au devenit pasibile de răspundere subsidiară în conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) al Legii insolvenței.

În context, indică că din materialele dosarului se constată că, în baza hotărârii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2015 a cerut organelor de conducere a SRL „Feminacom”, și anume Marianei Zubatîi în calitate de administrator, să-i transmită gestiunea societății pe bază de inventar și de bilanț, patrimoniul societății, împreună cu registrele și actele (inclusiv de constituire, contabile, financiare și corespondența ce ține de activitatea comercială) și cu ștampilele acesteia, scrisoarea însă a fost restituită cu mențiunea serviciului poștal că a expirat termenul de păstrare.

Menționează că, reieșind din răspunsurile primite la notificările înaintate în perioada de observație a debitorului și anume: ÎS „Cadastru”, Inspectoratul Fiscal de Stat Chișinău, Serviciul Vamal al Republicii Moldova, Ministerul Dezvoltării Informaționale al Republicii Moldova, Uniunea Executorilor Republicii Moldova, Ministerul Justiției Republicii Moldova, instituțiile bancare, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Direcția Pentru Statistică și Executorii Judecătorești a constatat că întreprinderea nu dispune de bani, bunuri mobile sau imobile.

Astfel, în situația descrisă, a constatat că întreprinderea nu poate onora obligațiile sale față de creditori, despre care fapt a adus la cunoștință creditorii debitorului.

La 27 mai 2016 adunarea creditorilor a decis obligarea lichidatorului să înainteze acțiune în instanța de insolvență privind răspunderea patrimonială a membrilor organelor de conducere a debitorului, și încasarea din contul acestora a sumei de 222 623,84 lei.

Mai indică lichidatorul SRL „Feminacom”-în proces de faliment, Rotaru Valentin, că fiind într-o stare financiară precară urma să depună o cerere introductivă în instanța de insolvență.

Or, procesul de insolvență în privința SRL „Feminacom” a fost intentat la cererea lui Popa Olesi care a invocat faptul că prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 11 decembrie 2013 s-a dispus încasarea din contul SRL „Feminacom” în beneficiul său a sumei de 4098 euro - cu titlu de datorie la plata pentru locațiunea încăperilor, conform contractului de locațiune a încăperilor nelocative f/n din 20 februarie 2012, 2 594,92 euro - cu titlu de penalități, în total 6 692,92 euro convertiți în valută națională la data executării hotărârii și 5 424, 48 lei - cu titlu de datorie la plata serviciilor comunale și cheltuielile judiciare de plată a taxei de stat în sumă de 3 550 lei.

La 23 ianuarie 2014 a fost prezentat spre executare titlul executoriu privind încasarea sumelor vizate. Prin încheierea executorului judecătoresc Nicolăescu Nicolae, nr.018-201/14 din 23 ianuarie 2014 a fost dispusă intentarea procedurii de executare, fiind somat debitorul despre existența datoriei. Totodată s-a solicitat prezentarea reprezentantului SRL „Feminacom” la sediul executorului pentru a se comunica drepturile și obligațiile, inclusiv posibilitatea de conciliere, sau după caz, de determinare a modalității de executare sau urmărire a bunurilor. Debitorul a recepționat încheierea la 08 februarie 2014, fapt confirmat prin avizul de recepție

poștală din aceeași dată.

Precizează lichidatorul SRL „Feminacom”-în proces de faliment, Rotaru Valentin, debitorul a ignorat propunerea executorului și nu s-a prezentat la data stabilită. Ulterior, a fost citat repetat de executor prin scrisoarea nr.201/14 din 24 februarie 2014 recepționată la 05 aprilie 2014, însă pînă în prezent hotărîrea respectivă nu a fost executată.

În cadrul procedurii de executare silită, executorul a constatat că debitorul nu dispune de mijloace financiare, bunuri imobile, unități de transport, valori mobiliare și alte bunuri, precum și nu figurează în calitate de fondator al altor întreprinderi, în vederea urmăririi acestora în contul stingerii datoriei, și pe acest motiv, în temeiul art. 86 alin.(1) lit. b) Cod de Executare, prin încheierea din 25 iulie 2014 a fost restituit creditorului fără executare documentul executoriu emis în baza hotărîrii Judecătoria Buiucani din 11 decembrie 2013.

Or, incapacitatea de plată societății debitoare, a survenit încă în anul 2013, iar membri organelor de conducere responsabili de gestionarea contului bancar al întreprinderii au cunoscut despre existența datoriilor și imposibilitatea achitării lor, însă, contrar prevederilor art. 10, 13 și 14 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 72 alin. (7) din Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată nu au depus în instanța de insolvență o cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de sine, dar nu mai târziu decît la expirarea unei luni din data survenirii incapacității de plată.

Mai indică că conform din extrasului Camerei Înregistrării de Stat din 12 septembrie 2014 în Registrul de stat al persoanelor juridice la data respectivă și pînă la intentarea procesului de insolvență, Zubatii Mariana avea calitatea de administrator și asociat unic SRL „Feminacom”.

Astfel, rezultă că, membrii organelor de conducere a debitorului, contrar normelor supra enunțate nu au întreprins careva acțiuni legale pentru a evita starea de insolvență și îndatorarea față de creditori, aceasta fiind rezultată și prin nedepunerea cererii introductive, cu toate că, începând cu anul 2013 întreprinderea a încetat efectuarea plăților, prezentarea rapoartelor financiare și dărilor de seamă referitoare la activitate, iar în cumul aceste circumstanțe denotă desfășurarea unei activități ilegale și impun membrii organelor de conducere să răspundă subsidiar față de creditori pentru obligațiile apărute. Cunoscând dificultățile financiare ale societății și creșterea pasivului societății, aceștia au dispus cu rea-credință și în interes personal continuarea activității comerciale a debitoarei, respectiv în scopul obținerii de avantaje patrimoniale/nepatrimoniale pe seama și în detrimentul societății. Or, conducerea societății nu a depus situațiile financiar - contabile pentru a se verifica modul în care s-a efectuat activitatea economică și înregistrările contabile, ceea ce duce la prezumția că operațiunile contabile nu au fost corect întocmite ori nu s-au întocmit pentru a se evita verificarea lor, culpa pentru această situație revenindu-le în mod exclusiv reprezentanților legali ai debitorului, circumstanțe ce derivă din actul de control din 08 decembrie 2014.

În susținerea cererii mai indică lichidatorul SRL „Feminacom”-în proces de faliment, Rotaru Valentin, că conform informației primite de la organele de resort și a documentelor de evidență contabilă, este stabilit că debitorul nu dispune de

bunuri cu drept de proprietate, mijloace bănești și patrimoniu care ar putea fi incluse în masa debitoare și folosite pentru acoperirea creanțelor creditoare validate de instanța de insolvență în mărime de 222 623,84 lei, sumă care urmează a fi încasată în mod solidar din contul persoanelor vizate.

Cere lichidatorului SRL „Feminacom”-în proces de faliment, Rotaru Valentin încasarea din contul administratorului SRL „Feminacom”, Zubatîi Mariana în beneficiul SRL „Feminacom” suma de 222 623,84 lei la contul acumulativ deschis de lichidator, pentru distribuirea ulterioară creditorilor validați conform tabelului definitiv al creanțelor.

Pe parcursul examinării cauzei, lichidatorul SRL „Feminacom” - Rotaru Valentin, a înaintat instanței de insolvență o cerere privind completarea cererii de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere SRL „Feminacom” (în procedura simplificată a falimentului), solicitând admiterea cererii și încasarea de la Zubatîi Mariana, în beneficiul SRL „Feminacom” suma de 222 623,84 lei la contul acumulativ deschis de lichidator, pentru distribuirea ulterioară creditorilor validați conform tabelului definitiv al creanțelor.

În motivarea cererii, lichidatorul a indicat că, în urma efectuării unor verificări suplimentare, a constatat prezența temeiurilor de admitere a acțiunii și în baza art. 248 alin. (1) lit. c) din legea insolvenței, și anume: majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului.

Astfel, menționează că, procedura simplificată a falimentului a fost intentată de instanța de insolvență pe motiv că s-a constatat că debitorul nu dispune cu drept de proprietate bunuri mobile și imobile, unități de transport, nu este fondator al altor întreprinderi, nu dispune de bani inclusiv pe conturile bancare pentru a-și onora obligațiile de plată față de creditori. Lipsa bunurilor în patrimoniul întreprinderii a fost confirmată și de fostul administrator al întreprinderii Zubatîi Mariana.

Mai mult, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2015 a fost constatăată insolvența SRL „Feminacom”, organele de conducere a SRL „Feminacom” au fost înlăturate de la administrarea întreprinderii și obligate să transmită lichidatorului desemnat gestiunea societății pe bază de inventar și de bilanț, să transmită patrimoniul societății împreună cu registrele, actele (inclusiv de constituire, contabile, financiare, corespondența ce tine de activitatea comercială) și ștampilele acesteia, fostul administrator fiind somat despre această obligație.

A enunțat că, a fost informat de executorului judecătoresc - Butucea Ion, că acesta deține spre executare titlul executoriu privind încasarea din contul SRL „Feminacom” în beneficiul lui Pascal Bacinschi Natalia a datoriei în mărime de 16500 lei, iar în cadrul executării silite la 07 aprilie 2014 a aplicat sechestrul pe bunurile mobile SRL „Feminacom” aflate la acel moment în spațiul comercial arendat din mun. Chișinău str. Serghei Lazo 36A, bunurile sechestrate au fost transmise la păstrare lui Zubatîi Mariana sub semnătură.

La fel, menționează că, mai târziu, executorul judecătoresc Butucea Ion s-a deplasat la adresa mun. Chișinău str. Serghei Lazo 36A pentru a ridica bunurile, constatând la 18 aprilie 2014 și 25 august 2014 că ușa încăperii este închisă, iar la

05 noiembrie 2014 a constatat că Zubatîi Mariana a plecat de la adresa indicată luând și toate bunurile întreprinderii care au fost sechestrate, fapte reflectate în procesele verbale din aceeași dată.

Suplimentar, indică că, ÎCS „Raiffeisen Leasing” SRL prin scrisoarea din 10 august 2016 l-a informat că SRL „Feminacom” în calitate de debitor gajist și ÎCS „Raiffeisen Leasing” SRL în calitate de creditor gajist au înregistrat grevarea unor bunuri mobile în baza contractului de gaj din 12 decembrie 2013 în privința unor bunuri mobile evaluate la suma totală de 1281 euro.

Astfel consideră că, Zubatîi Mariana a ascuns de instanța de insolabilitate și lichidator faptul că întreprinderea dispune cu drept de proprietate de bunuri mobile, iar faptul tăinuirii bunurilor SRL „Feminacom” de către fostul administrator, face imposibilă satisfacerea creanțelor creditorilor în cadrul procesului de insolabilitate.

Susține că, la 23 ianuarie 2017 a expediat somație în adresa Marianeii Zubatîi prin care a informat că în rezultatul restabilirii evidenței contabile pe baza ultimelor rapoarte financiare prezentat de organul de statistică și răspunsurile de la autoritățile relevante, a constatat, că SRL „Feminacom” înregistrează un deficit de bunuri mobile la valoarea de bilanț în sumă de 288 279 lei, iar conform art. 13 (1) lit. a) din Legea contabilității, răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine conducerii (organului executiv) în entitatea cu răspundere limitată. Conform art. 76 alin. (1) al Legii nr. 135 din 14 iunie 2007 „Cu privire la societățile cu răspundere limitată”, administratorul societății poartă răspundere materială deplină pentru prejudiciile cauzate societății, inclusiv prin plăți ilegale făcute asociaților.

Menționează că, conform raportului financiar pentru anul 2013 valoarea bunurilor dispărute (active materiale pe termen lung) constituie 157 125 lei, stocuri de mărfuri și materiale 55 759 lei, creanțe pe termen scurt 70 703 lei, alte active pe termen scurt 4 692 lei, iar în total 288 279 lei.

Precizează că, a solicitat Marianeii Zubatîi să restituie bunurile SRL „Feminacom” sau să achitate contravaloarea lor în sumă de 288 279 lei, la contul de acumulare a lichidatorului, însă până în prezent cerințele nu au fost executate.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, cererea lichidatorului SRL „Feminacom” în procedura falimentului – Rotaru Valentin împotriva Marianeii Zubatîi, privind atragerea la răspundere subsidiară a fost admisă parțial, s-a încasat din contul administratorului SRL „Feminacom” în procedura falimentului, o parte din datoriile debitorului SRL „Feminacom” în procedura falimentului în sumă de 111 311,92 lei, care vor fi transferați pe contul bancar de acumulare gestionat de lichidatorul Rotaru Valentin.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat din contul administratorului SRL „Feminacom” în procedura falimentului, Zubatîi Mariana, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3 339,35 lei.

La 06 iulie 2017 Zubatîi Mariana, a declarat recurs împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, solicitînd admiterea recursului casarea hotărîrii contestate, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a invocat că hotărîrea instanței de insolabilitate este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Or, antrenarea răspunderii patrimoniale a membrilor organelor de conducere, precum și a altor persoane, care prin activitatea lor au cauzat insolabilitatea debitorului, trebuie să cuprindă în mod expres, pe lângă identificarea exactă a acestor persoane și faptele ilicite pentru care sunt considerate a fi responsabile precum și probele pe care se întemeiază cererea.

La caz însă, lichidatorul Rotaru Valentin nu a indicat nici un fapt ilicit pentru care ar putea justifica instanței de judecată angajarea sa la răspunderea personală patrimonială în temeiul art. 248 din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, neevocând nici o probă în acest sens.

Mai mult susține recurenta că urmare a lipsei accesului în spațiile închiriate unde se aflau și actele întreprinderii, a fost în imposibilitate să înainteze cerere introductivă de intentare a procesului de insolabilitate față de SRL „Feminacom”.

Precizează recurenta că în situația creată la întreprindere nu este vina sa, nefiind un caz de insolabilitate intenționată.

Or, membrii organelor de conducere nu răspunde pentru incapacitatea managerială, dar pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind, de regulă, deturnarea activității de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare și satisfacerea unui interes personal sau al unui terț, astfel, calificarea acestei forme de răspundere are caracter delictual în toate situațiile.

La 06 noiembrie 2017 Zubatîi Mariana, a depus supliment la cererea de recurs în care a indicat că, la momentul depunerii cererii introductive de către creditorul Popa Olesi, întreprinderea avea suficiente bunuri care să acopere datoria față de acesta, și anume dispunea de mobilier și utilaj medical.

Or, creditorul Popa Olesi cunoștea despre acest fapt, însă a refuzat să preia bunurile întreprinderii în contul datoriei și a depus cerere introductivă.

Astfel, susține recurenta că în atare situație, nedepunerea cererii introductive nu-i poate fi imputată ca motiv de atragere la răspundere subsidiară.

Mai menționează că nu corespunde realității nici concluzia instanței de apel precum că a sustras bunurile sechestrate de către executorul judecătoresc Butucea Ion, deoarece acestea după încetarea cauzei penale, în care au fost recunoscute în calitate de corp delict, au fost lăsate la dispoziția lichidatorului Rotaru Valentin, fapt expres menționat în pct. 3 al ordonanței din 24 mai 2017 de clasare a cauzei penale.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs urmează a fi admisă, casată hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în calitate de instanță de insolabilitate.

În conformitate cu art. 445 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Examinând înscrisurile anexate la dosar, Colegiul reține că, hotărârea instanței de insolabilitate a fost emisă la 20 iunie 2017, iar Zubatîi Mariana, a declarat recurs la 06 iulie 2017.

Colegiul precizează că hotărârile în cadrul procesului de insolabilitate urmează a fi pronunțate integral, cu motivare, fără a se ține cont de prevederile art. 236 Cod de procedură civilă.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 20 iunie 2017, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii (f.d. 70-71)

Prin urmare, în astfel de situație, termenul de declararea a recursului începe să curgă nu din data pronunțării dispozitivului, ci din data comunicării actului integral.

Conform înscrisului nr. 14247 (f.d. 84) rezultă că Curtea de Apel Chișinău a expediat la 22 septembrie 2017 în adresa participanților la proces copia hotărârii contestate din 20 iunie 2017.

Acte care ar confirma recepționarea acestei de către participanții la proces la materialele cauzei nu sunt.

În cererea de recurs, Zubatîi Mariana, indică că a primit copia dispozitivului hotărârii contestate la 23 iunie 2017 (f.d. 85).

Astfel, cererea de recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 a fost declarată la 06 iulie 2017, în termen.

Potrivit art. 8 alin. (3) din Legea insolabilității, recursul va fi judecat în modul prevăzut de Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Din materialele dosarului s-a stabilit că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, a fost constatată insolabilitatea SRL „Feminacom” și s-a intentat procedura simplificată a falimentului în privința întreprinderii. În calitate de lichidator a fost desemnat Rotaru Valentin deținătorul autorizației nr. 5 eliberate de Ministerul Justiției la 14 ianuarie 2015.

La 03 iunie 2017, lichidatorul SRL „Feminacom”-în proces de faliment, Rotaru Valentin, a formulat cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, cererea lichidatorului SRL „Feminacom” în procedura falimentului – Rotaru Valentin împotriva Marianeii Zubatîi, privind atragerea la răspundere subsidiară a fost admisă parțial și s-a încasat din contul administratorului SRL „Feminacom” în procedura falimentului, o parte din datoriile debitorului SRL „Feminacom” în procedura falimentului în sumă de 111 311,92 lei, care vor fi transferați pe contul bancar de acumulare gestionat de lichidatorul Rotaru Valentin.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat din contul administratorului SRL „Feminacom” în procedura falimentului, Zubatîi Mariana, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3 339,35 lei.

Analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios și verificând legalitatea concluziilor din hotărîrea recurată în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că contrar prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC, hotărîrea primei instanțe este una nemotivată, astfel soluția dată în sensul admiterii cererii de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Feminacom”, este incertă, neavând putere de convingere.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține și prevederile art. 247 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care indică că în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

La caz, prezintă relevanță și prevederile art. 248 alin. (1) al Legii insolvenței care indică că, dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei; f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14; i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

La acest segment instanța de recurs remarcă și prevederile alin. (3) al noii legi enunțate care statuează că, dacă administratorul insolvenței/lichidatorul a omis să formuleze acțiunea în cauză, iar răspunderea consemnată la alin. (1) amenință să se prescrie, comitetul creditorilor poate cere instanței de insolvență să fie

autorizat a introduce acțiunea prevăzută la alin. (1).

Art. 248 alin. (4) - (8) al Legii nr. 149 din 29 iunie 2012 prevede că, în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin.(1) este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii. Măsura prevăzută la alin.(1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate. În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin.(1), instanța de insolvabilitate se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

Astfel, la judecarea cauzelor ce țin de intentarea procesului de insolvabilitate, legea care stabilește obligațiile asociatului (fondatorului) este Legea insolvabilității, care conform art. 1 alin. (2), este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, fondurilor de investiții, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilității, în cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditorii în măsura în care bunurile debitorului sînt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

În condițiile art. 15 și art. 248 din Legea insolvabilității, este de înțeles că, în dependență de motivele apariției stării de insolvabilitate a debitorului, fondatorul (asociatul) va purta răspundere subsidiară solidară față de creditorii sau la cererea administratorului/lichidatorului, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de asociat (fondator).

Analizînd circumstanțele speței prin prisma normelor de drept invocate supra, Colegiul conchide că instanța de insolvabilitate la adoptarea soluției a preluat argumentele invocate în cererea lichidatorului SRL „Feminacom” în procedura falimentului – Rotaru Valentin, fără a stabili vinovăția membrilor organelor de conducere a societății.

În asemenea circumstanțe Colegiul consideră că instanța de insolvabilitate nu a constatat pe deplin acțiunile prin care administratorul Zubatîi Mariana, a prejudiciat debitorul, care sunt acțiunile culpabile prin care a fost prejudiciat debitorul și care este perioada în care societatea a fost prejudiciată, ori nu au fost enumerate probe concludente și pertinente care ar determina vinovăția acesteia în aducerea societății în stare de insolvabilitate.

Or, aceste concluzii sunt pripite, deoarece derivă din examinarea superficială

a împrejurărilor ce permit constatarea existenței sau lipsei temeiurilor de atragere la răspundere subsidiară.

Respectiv, exista necesitatea aprecierii activității acesteia, pentru a putea constata gradul de responsabilitate în survenirea situației de insolvabilitate a debitorului SRL „Feminacom”.

La fel, instanța urma să verifice și să stabilească cu certitudine dacă în urma acțiunilor întreprinse de recurentă a fost formată această îndatorire.

În conexiunea celor relatate se constată că prima instanță nu a supus unei analize minuțioase și nu a verificat toate circumstanțele cauzei, care, însă necesitau a fi examinate, prin prisma cadrului legal aplicabil la caz, întru clarificarea tuturor aspectelor importante pentru soluționarea cerinței lichidatorului SRL „Feminacom” în procedura falimentului – Rotaru Valentin, de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Feminacom”, administratorul Zubatfi Mariana.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Chișinău judecând pricina nu a examinat toate circumstanțele relevante cazului, nu s-a expus asupra tuturor aspectelor juridice, nu a stabilit cu certitudine circumstanțele importante întru soluționarea justă a cerințelor înaintate de lichidatorul Rotaru Valentin de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Feminacom”.

În aceste condiții este evident că instanța examinând pricina, nu s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor juridice, nu a stabilit cu certitudine circumstanțele importante întru soluționarea justă a cerințelor înaintate de lichidatorul Rotaru Valentin, situație care duce la imposibilitatea instanței de recurs să exercite controlul judiciar asupra soluției date și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Pe cale de consecință și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs tine să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată ilegalitatea hotărârii instanței de insolvabilitate și consideră necesar de a admite recursul de a casa hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 și trimite pricina la rejudecare la Cureau de Apel Chișinău, care, în procesul examinării repetate a cauzei, urmează să țină cont de cele menționate supra.

În conformitate cu art. 5 alin. (9) din lege dispozițiile privind incompatibilitatea nu sânt aplicabile instanței de insolvabilitate care pronunță succesiv hotărâri în același dosar de insolvabilitate, cu excepția rejudecării după casarea hotărârii în recurs, din care considerente rejudecarea cauzei se va efectua de

alt complet de judecată.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Zubatîi Mariana.

Se casează integral hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, în cauza de insolvență intentată față de societatea cu răspundere limitată „Feminacom”, la cererea înaintată de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Feminacom” în proces de faliment, Rotaru Valentin cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, cu trimiterea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Iuliana Oprea

judecători

Ion Druță

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală

Galina Stratulat